

Radiovereld

RADIO

TELEVISIE

OFFICIEEL ORGAAN VAN N.V.R.D. - CEBUBERA EN N.O.R.G.

De Olympische Spelen
in de radio.

No 19
24 JULI 1952
5e JAARGANG

In dit nummer o.a.
Verenigingsnieuws
Missie naar Stockholm
Nieuw uitgebrachte radio-apparatuur
Olympische spelen en Omroep

UITGAVE UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ „C MISSET“ N.V., DOETINCHEM

AAN DE VRUCHTEN KENT MEN DE BOOM

● snelle afleveringen

● bijzonder gemak ●

● ruime sorteringen

● persoonlijk contact

● prettige samenwerking ●

● serieuze service ●

● volledige oriëntatie ●

● wederzijdse solidariteit ●

PLUK DIE VRUCHTEN DOOR TE KOPEN BIJ DE

Nederlandse Organisatie voor de Radio-Groothandel

NORG

Hebt U reeds
kennis genomen
van ons

HUURKOOPSYSTEEM

voor

ADEM-KOELKASTEN?

Inlichtingen bij :

N.V. Handelsmij ELECTROCENTRUM
PRINSENGRACHT 357 - AMSTERDAM

Filialen : ARNHEM - EINDHOVEN - LEEUWARDEN
ROSENDAAL - ROTTERDAM - ZWOLLE

Aangeboden.: Auto-televisie mast, m. bevestiging, scharnierend, verticaal 4 m tot horizontaal 12 m. Draaiend uitschuifbaar. Met tuien. Prima constructie. Bill. prijs. Gevr.: Versterker met omvormer; enige Trechter luidsprekers; dyn. Microfoon en 6 of 12 Volt Gramofoon.

GEBR. VEENSTRA, Venedie 5, Enkhuizen. Telef. 709 (K. 2280).

Te koop:

PRIMA ZAAK

in Radio - Stofzuigers, etc. etc. Electr., installatiebedr., sanitair en bijk. waterfitter en loodg. werkzaamheden, in midden Nrd-Holland, in vol bedr. Zeer goede broodwinning. Grootste radio-omzet ter plaatse. Zonder contanten onn. te reflect. Het mooie woon- en winkel-huis kan gehuurd worden.

Br. onder no 502236 R.W. aan het bur. van dit blad.

ANKER

Kasregisters

RUYS' HANDELSVEREENIGING

Radiowereld

Orgaan van: „N.V.R.D.“, Nederlandse Vereniging van Radio-Detailhandelaren - „CEBUBERA“, Centraal Bureau tot Bescherming van de Belangen van de Radiohandel „N.O.R.G.“, Nederlandse Organisatie v. d. Radio-Groothandel

REDACTIECOMMISSIE: R. F. van Heusden, B. J. Lankamp, C. P. van Solingen, J. Weenenk, J. Wigerink
REDACTIE-ADRES: Keizersgr. 606, Amsterdam, Tel. 40027
JOURNALISTIEK VERZORGER: J. J. Lichtenveldt

VERSCHIJNT OM DE 14 DAGEN

MISSIE NAAR STOCKHOLM

1500 Nieuwe Omroepfrequenties vastgesteld op UKG-conferentie

30 JUNI WERD DOOR DE EUROPESE OMROEP EEN NIEUWE MIJLPAAL BEREIKT; DE AFSLUITING EN ONDERTEKENING DOOR 21 STATEN VAN EEN INDELINGSPLAN VOOR KLANK- EN BEELDROMROEP OP METERGOLVEN. DIT ALS RESULTAAT VAN DE OP 28 MEI AANGEVANGEN RADIOCONFERENTIE VAN STOCKHOLM, WAAR DE VERLANGENS ONDER HET OOG WERDEN GEZIEN VAN 30 EUROPESE LANDEN, WELKE TEZAMEN KANAALTOEWIJZINGEN HADDEN GEVRAAGD VOOR 1077 ULTRA-KORTEGOLF OMROEPZENDERS EN 449 TELEVISIEZENDERS.

De grootste aanspraken kwamen van de zijde der U.S.S.R., die frequenties opeiste voor 305 FM zenders en 167 TV stations. Frankrijk wilde zich wel tevreden stellen met 183 resp. 45, Engeland meende het te kunnen beredderen met 118 resp. 36 en de Duitse Bondsrepubliek vroeg onderbrenging van 95 FM zenders (waarvan thans reeds 70 in bedrijf) en 33 TV zenders.

Door Nederland werden bij monde van de PTT-delegatie 5 kanalen aangevraagd voor televisie, waarvan drie voor zenders van 50 kW max. en twee voor steunzenders van 5 à 10 kW. Ten aanzien van Lopik is het voorbehoud gemaakt dat, zouden de omstandigheden dit ooit wenselijk maken, het antennevermogen op 200 kW zal mogen worden gebracht. Met het oog op de mogelijkheid van invoering van FM-uitzendingen door de Ned. omroep werden voorts 25 frequenties gevorderd voor merendeels

kleine en enkele grotere zenders binnen het 87,5—100 MHz gebied.

Het is waarlijk geen gering succes voor de PTT-gedelegeerden — een eenvoudig rekensommetje bewijst dit — dat zij deze wél bepleite verlangens in vervulling zagen gaan.

Intussen doet zich een omstandigheid voor, die ernstig laat vreezen dat de moeite te vergeefs zal zijn geweest. Door de omroepen werd onlangs n.l. en petit comité uitgemaakt dat FM van onvoldoende belang zou zijn om er zich mee in te laten. Consequentie daarvan was, dat men op deze belangrijke en voorlopig laatste uitverkoop van zendkanalen verstek liet gaan en, aldus onze inlichtingen, zelfs in gebreke bleef in overleg te treden met PTT inzake reserveringen, voor het geval dat toekomstige ontwikkelingen tot een koerswijziging zouden nopen.

Ook thans weer dezelfde, overbekende, argumenten die destijds ten aanzien van televisie naar vo-

(Zie verder blz. 392)

KORT COMMENTAAR

● De eruptieve ontknoping van het conflict in de AVRO-leiding heeft in wijde kring ongerustheid doen ontstaan over klaarblijkelijk nog zeer grote onvolkomenheden in de regeling van het omroepwezen; evident is dat deze lacunes tot de meest sensationele gevolgen hadden kunnen leiden en gevaren zullen blijven inhouden, zolang daarin niet van overheidswege voorzien wordt. De gedachten gaan uit naar een Raad van Toezicht en inschakeling van de Rekenkamer ● Pye Ltd heeft het oirbaar geacht Engelse parlementsleden een uitermate betwistbaar rapport te doen toekomen over het FM-perspectief. Met geen woord reppend over het voor ieder waarneembare succes van de systeemomroeping in Duitsland, klemt het zich vast aan Am. uitwassen en futiele bedenkingen als „er bestaat niets zoals een draagbare FM ontvanger of een FM autoradio“. Geen „battle royal“, deze laatste poging om de BBC de voet dwars te zetten en bovendien nog onjuist ook, want de FM autoradio is er al... in Duitsland ● Een nieuwe theorie over de voortplanting van frequenties boven 100 MHz, geformuleerd door het U.S. Bureau of Standards, wijst op de mogelijkheid van betrouwbare ZHF-verbindingen op lange afstand ● Door het Bell-laboratorium werd bericht over een nieuwe UKG-penthode met een steilheid van 45 mA/V; bij deze buis is de spatie tussen rooster en kathode verkleind tot 0.015 mm. Het nieuwe type is een verbetering van de 435-A, die met een steilheid van 28 mA/V bij een handbreedte van 8 MHz een spanningsopslingering geeft van 30 dB ● Een in Liverpool gevestigde radiohandelaar zag zich veroordeeld tot een schadeloosstelling van 150 gulden plus kosten wegens aflevering van een ondeugdelijke TV-ontvanger — het toestel was reeds viermaal in revisie geweest bij de fabrikant. Uitspraak rechter: fabrieksgarantie staat los van eigen aansprakelijkheid ●

Zijn er ontevreden onder ons ?

III

Moeilijkheden kunnen gezamenlijk veel beter worden opgelost — dit schreven wij aan het einde van ons tweede artikel. Tevens beloofden wij, voor wat de N.V.R.D. betreft, hiervoor bewijzen aan te voeren.

Welnu dan, vergelijkt U maar eens de huidige toestand in de radio-detailhandel voor wat b.v. het vragen en geven van kortingen op de brutoprijzen betreft, met die van voor 1938, zoals wij die in het vorige nummer van ons blad omschreven en die op naakte, door niemand betwiste feiten, berust.

Ook thans komt het nog voor dat de aspirant-koper probeert iets van de prijs te knabbelen, maar regel is dit geenszins meer. Vrijwel alle aspirant-kopers, ook zij die het toch nog eens proberen, weten reeds dat in de radio-detailhandel vaste prijzen gelden. Dat is bij meerdere aangelegenheden, misschien ook wel in uw zaak, gebleken, doordat de vrager om korting dit zelf toegaf.

Een zeer vervelende kwestie voor de handelaar is het, indien de cliënt, na een afwijzend antwoord te hebben ontvangen, de zaak verlaat, zeggende dat hij het elders wel kan krijgen. Troost U zich echter, want wij hebben de vaste, op feiten gebaseerde, overtuiging, dat in vrijwel alle gevallen dit bluf is. Meestal probeert de „blufhannes" het nog bij één of meer handelaren en na ook daar de neus te hebben gestoten, koopt hij maar bij degene, waar hij toevallig het laatste komt.

Dit is natuurlijk niet prettig voor diegenen, waar hij eerder kwam, doch men bedenke dat een wisselwerking plaats vindt, want ook U zult zeker wel toestellen tegen de vastgestelde prijs hebben verkocht aan lieden, die eerst probeerden U „uit te benen". Dit gunstige resultaat wordt in vele geval-

len bereikt, door de wijze waarop men deze mensen wijst op het belang, dat ook zij er bij kunnen hebben, indien zij op loyale wijze kopen.

Geen redelijk denkend mens kan en zal er bezwaar tegen hebben, dat U geen lust heeft de U toekomende en waarschijnlijk zeker niet te hoog zijnde netto winst, die na aftrek van de vele kosten overblijft, gedeeltelijk aan anderen af te staan. Winst maken is voor U even noodzakelijk als het ontvangen van een salaris door uw cliënten en deze zouden op zijn minst vreemd opkijken, als hun patroon tegen hen zei: „Ik wil U wel voor een bepaald salaris in dienst nemen, maar dan moet die of die er zoveel van hebben". In feite is dit precies hetzelfde.

Houd U dus onder alle omstandigheden aan de door de fabrikant of importeur vastgestelde brutoprijzen en vertrouw er op, dat Uw collega's dit ook doen. Het zal U er gezamenlijk veel beter door gaan. En gelooft U tevens maar gerust, dat die handelaren,

en dat zijn er gelukkig maar zeer weinigen, die trachten ten koste van hun collega's te leven, daar vroeg of laat veel spijt van hebben. Zo iets blijft nimmer verborgen, daar zouden wij U de bewijzen van kunnen overleggen.

Heeft U een redelijke verdenking tegen deze of gene, aarzel dan niet dit bekend te maken aan het secretariaat van uw afdeling.

Daar worden dit soort mededelingen streng vertrouwelijk behandeld en grondig onderzocht.

Blijkt het vermoeden onjuist, zoveel te beter voor de betreffende en U. En in het tegenovergestelde geval zal de dader zijn gerechte straf niet ontgaan. Bedenkt U maar eens hoeveel het strikt handhaven van de vastgestelde brutoverkooprijzen U zelf per jaar scheelt in ontvangsten en hoeveel dit voor de gezamenlijke handelaren, bij, laten wij zeggen, een jaaromzet van 170.000 toestellen bedraagt.

En hiermee nemen wij voor dit keer dan weer afscheid van U. Adm.

P.S. Misschien hebt U het nog niet gemerkt, maar in dit derde artikeltje zijn wij al iets dichterbij de ontevreden gekomen.

Achtergrond van Televisie-problemen

De Afdeling Noord-Brabant van de N.V.R.D. hield op 10 Juli j.l. een ledenvergadering, waar als spreker optrad de heer Dick de Velder, die een causerie hield over „De achtergrond van de Televisie-problemen". Spreker begon met de huidige situatie te schetsen der televisie in Nederland, waarbij hij vaststelde dat, hoewel de prijsverlagingen van TV-ontvangapparaten een gunstige invloed op de verkoopsmogelijkheden zullen uitoefenen, daartegenover de bescheiden omvang van de tot heden uitgezonden programma's nog een beletsel zal blijven voor een vlotte verkoop.

Spr. memoreerde, dat reeds in 1938 door een toen ingestelde Televisie-Commissie een rapport is uitgebracht aan de Regering en nu de verantwoordelijkheid voor de Televisie-programma's in handen is ge-

legd van de Radio Omroepverenigingen, waarin hij geen verandering meende te moeten verwachten.

Het voordeel dezer constellatie zag hij in de grote ervaring welke de Omroepverenigingen op het gebied van radio-uitzendingen hebben. Als bezwaar kan worden gezien het bestaan van bepaalde verschillen in politiek, religieus en algemeen opzicht.

Het kwam spr. voor, dat de uitzendingen van Philips gedurende ongeveer 2 jaren, waarbij vooral ook de Zaterdagavond-uitzendingen zeer in de smaak vielen, bij velen overdreven verwachtingen hebben gewekt ten opzichte van datgene wat door de officiële experimentele uitzendingen vanaf October 1951 zou worden geboden.

Ook de enorme vlucht in het buitenland, b.v. Amerika en Engeland,

van de TV-uitzendingen zullen aan deze overdreven verwachtingen hebben medegewerkt.

Men dient echter in te zien dat de Nederlandse Televisie Stichting vanaf de grond moest beginnen en mede door de bescheiden beschikbare geldmiddelen de eerste uitzendingen zeer onbevredigend waren en verbeteringen slechts schoorvoetend tot stand komen.

Wat de verwachtingen voor televisie betreft moeten wij ons oog richten op het buitenland en deelde spr. mede, dat in Engeland de B.B.C. reeds in 1934 met uitzendingen begon en men daar dus, met onderbreking van de jaren van de laatste oorlog, reeds 17 jaar bezig is.

De eerste 5 jaren werd echter in Engeland nog geen TV-markt opgebouwd, niettegenstaande de kosten voor de uitzendingen voor circa 60 % bestreden werden uit de bijdragen van de radio-luisteraars.

De laatste jaren groeit de markt voor televisie in Engeland zeer snel en zijn nu 1,6 miljoen apparaten in gebruik, terwijl de verwachtingen voor verdere uitbouw zeer groot zijn.

Ook Amerika vertoont vrijwel een gelijk beeld, hoewel ook daar de ontwikkeling pas in de laatste 4 jaren tot stand is gekomen. Voor de bezitters van TV-ontvangers is in Engeland een bijdrage van 1 pond vastgesteld naast de verplichte bijdrage van eveneens 1 pond voor de radio-luisteraars.

In Amerika zijn de uitzendingen in handen van de fabrikanten van ontvangapparaten en worden de geldmiddelen voornamelijk verkregen uit de opbrengst van reclame-uitzendingen. Vrijwel gelijk met het Nederlandse experiment is men o.a. ook begonnen in Denemarken, Duitsland, Italië, Spanje, Zweden enz. Internationaal contact is verkregen en het is te verwachten dat door uitwisseling van programma's en ervaringen de mogelijkheid zal worden geschapen de financiële lasten per land van TV-uitzendingen gunstig te beïnvloeden.

Men dient nl. wel in het oog te houden dat de kosten van TV-uitzendingen 10 à 20 maal zo hoog zijn als voor radio-uitzendingen. Spr. was ervan overtuigd dat uitzending elke avond gedurende 2 à 3 uur, plus b.v. middaguitzendingen, voor Nederland niet bereikbaar is.

Hier kan alleen internationale samenwerking uitkomst bieden en men wil daartoe trachten in Europa te komen tot een aantal van 700 TV-zenders, waarbij uitwisseling van programma's als primair zal worden gesteld.

Alleen op deze wijze zou naar spreker's overtuiging televisie algemeen zijn in te voeren en... te betalen.

Na deze causerie, welke uitblonk door duidelijkheid, kregen de aanwezige leden ruim gelegenheid vragen te stellen en opmerkingen te maken,

Ledenvergadering N.V.R.D.-Afd. Twente

Scheidende Secretaris D. SCHOTVELD
bij acclamatie tot erelid benoemd

Op 4 Juli j.l. hield de afd. Twente der N.V.R.D. een zeer druk bezochte Ledenvergadering in Hotel Avion te Enschede, waarvan wel de hoofdschotel gevormd werd door een bespreking betreffende de teruggave Weeldebelasting. Allereerst werd echter de gewone agenda afgewerkt, waarop 3 bijzondere punten voorkwamen en wel:

1. Het afscheid van de Secretaris van het Afdelingsbestuur en plaatsverv. lid van de Verenigingsraad, de heer D. Schotveld te Almelo, wegens uitreding uit zaken.

2. Het instellen van een speciale N.V.R.D.-televisie cursus.

3. Het organiseren van een tweetal excursies naar de Radio- en Televisieshow in Düsseldorf.

Na de opening werden echter, vóór de afwerking van de agenda begon, door de Voorzitter de in dit jaar aan onze vereniging ontvallenen herdacht t.w. Mevrouw Prins-Hofman te Elbergen, mevrouw Muller-Spitholt te Oldenzaal en de heer H. Pierik te Beltrum. Door de vergadering werden zij staande in enige minuten van eerbiedige stilte herdacht.

Na de notulen en andere zakelijke mededelingen kwam aan de orde:

Het instellen van een speciale N.V.R.D.-Televisie cursus

Na een uiteenzetting van bestuurszijde over doel, indeling en kosten, werd na ampele bespreking tot het instellen hiervan overgegaan, reeds direct gaven zich 64 deelnemers aan deze cursus op. Besloten werd, dat ook leden van de Philips Service Club Twente aan deze cursus kunnen deelnemen.

Excursie naar Radio-Televisieshow te Düsseldorf.

Voorstel van het bestuur om 2

waarvan door meerderen dankbaar gebruik werd gemaakt. Daarbij kwam nog duidelijk tot uiting, dat de uitzendingen vanuit de studio te Bussum moeten geschieden onder zeer ongunstige omstandigheden wat ruimte, accommodatie en temperatuur betreft. Zo is het b.v. noodzakelijk een pauze in het programma in te lassen, wanneer ten behoeve van opbouw van een ander „nummer“ de enige toneelruimte belet deze opbouw in een andere ruimte vóóraf klaar te maken.

Toen de Voorzitter van de Afdeling Noord-Brabant, de heer P. Zeestraten, ten slotte de spreker hartelijk dank zei voor zijn leerzame causerie, gaven alle aanwezigen ondubbelzinnig blijk van instemming.

B. G. M.

Tot ziens, Dirk.....

excursies te doen plaatshebben t.w. een 1-daagse en een 2-daagse reis. Hierover ontspan zich een prettige gedachtenwisseling, waarna besloten werd tot het instellen van deze excursies en werd tevens besloten deelname aan deze excursies open te stellen voor N.V.R.D. leden uit de andere rayons. En voorstel van het bestuur om de collega's-deelnemers uit andere rayons logies en gastvrijheid bij onze leden in Twente aan te bieden, vond een warm onthaal; staande de vergadering gaven zich vele leden hiervoor op.

Bestuursmutatie

In de plaats van het aftredend Bestuurslid der N.V.R.D.-Afdeling Twente de heer D. Schotveld werd gekozen de heer J. van Manen te Almelo. Nadat de Voorzitter de heer van Manen had gefeliciteerd met zijn benoeming, richtte hij zich tot de heer D. Schotveld en bracht namens de Twentse Radio Organisatie de dank over voor de grote toewijding en werkkraft, in een onafgebroken bestuurslidmaatschap van bijna 19 jaar, waarvan vele jaren als secretaris, aan onze vereniging gegeven. Ook als plaatsvervangend lid van de Verenigingsraad heeft hij zijn sporen verdiend. Voorzitter wenste hem in zijn nieuwe functie niets dan goed en overhandigde hem namens de N.V.R.D.-Twente, als blijk van waardering een hengeluitrusting van de nieuwste makelij. Voorzitter vervolgt: „Dirk, wij weten, dat je je oud-collega's van de N.V.R.D. niet zult vergeten, maar dat turend op de dobber van dit N.V.R.D.-geschenk, jouw gedachten zo mogelijk nog meer naar je oude radiovrienden zullen uitgaan. Wij, Twentse N.V.R.D.-ers, zien je node uit onze gelederen verdwijnen, echter het contact met jou willen wij graag behouden, daarom stel ik namens het bestuur aan de vergadering voor, jou als eer-

ste tot Ere-lid van de N.V.R.D.-Twen-
te te benoemen."

Met een spontaan applaus werd dit voorstel bij acclamatie door de vergadering aangenomen. Daarna dankt de heer Schotveld in treffende bewoordingen voor de vriendschap die hij heeft mogen ondervinden in de N.V.R.D.. Hij wekt de leden op tot trouw aan de organisatie, dankt voor het prachtige cadeau, maar zegt toch het meest getroffen te zijn door het verleende ere-lidmaatschap.

Voorzitter sluit na de gebruikelijke rondvraag hierna het officiële gedeelte der vergadering.

Daarna volgt een *causerie en bespreking over teruggaafregeling van de belasting op radio- en televisie-apparaten, enz.*

De Inspectie van de Invoerrechten en Accijnzen te Enschede was zo be-

reidwillig op ons verzoek, één en ander betreffende deze regeling door enigen der meest deskundige ambtenaren van haar dienst te doen verzorgen, t.w. door de heren J. F. Nijhuis en H. J. Bolhaar. Nadat de Voorz. deze heren hartelijk welkom had geheten, werd door de vergadering met belangstelling naar de uiteenzetting over de teruggaafregeling geluisterd. Vele vragen, (waarvan er reeds vele schriftelijk waren ingediend), door de vergadering gesteld, werden alle tot grote tevredenheid beantwoord. De Voorzitter maakte zich aan het eind der *causerie* dan ook wel tot tolk der vergadering, toen hij de Inspectie der Belastingen te Enschede en in het bijzonder de heren Nijhuis en Bolhaar hartelijk dank zei, voor de bereidwilligheid tot het geven van voorlichting betref-

fende deze regeling. Hij sprak de hoop uit, dat het contact, dat onze leden ook in de toekomst nog wel eens met de fiscus zullen hebben, van even prettige aard zal mogen zijn, als dat van hedenmiddag.

Hierna werd te ruim 6 uur onder dankzegging deze lezing beëindigd. Na afloop werd door verscheidene leden in Hotel Avion nog een uurtje gezellig nageboord.

Enschede, Juli 1952

J.L.

N.B. Na deze vergadering heeft het bestuur officieel bericht ontvangen, dat de Radio-Televisie-Show te Düsseldorf verschoven is van eind Augustus 1952 naar 22 Februari—1 Maart 1953.

Laten wij aannemen, dat dit uitsel, doch geen afstel van onze excursie is.

Prijswijzigingen

Onderstaande firma's delen ons mede met ingang van 1 Juli 1952 de brutoverkoopprijzen van de door hen in de handel gebrachte radio-ontvangtoestellen als volgt nader te hebben vastgesteld:

ANRU, Amsterdam:
Merk: Aetherkruiser Nw.
Type: Brutopr.:
AK 1500 f 230,—

C. V. Hapé, v.h. Gebr.
Peters, Amsterdam:
Merk: Braun
Type:
Piccolino 52 B „ 165,—
Piccolo 51 N B „ 311,—

C. V. Rood, Delft:
Merk: Novak
Type:
511 A „ 380,—
611 A „ 485,—

Ned. Siemens Mij N.V.,
Den Haag:
Merk: Siemens
Type:
Super SH 504 WP „ 258,—
Schatulle SB 700 W „ 770,—
Schatulle SB 780 W „ 770,—
Spitzensuper '52
SH 1115 W 11,25,—

Stibbe & Co., Amsterdam:
Merk: Ecko
Type:
M.B.P. 149 draagb. ontv. „ 295,—
incl. batt.
A 172 f 370,—

Electrotechniek N.V., A'dam:
Merk: Blaupunkt
Type:
B 52 W „ 298,—
F 510 W „ 440,—
M 51 W „ 580,—
G 51 W „ 840,—

Zeeafzats Groothandel, Meppel:
Merk: Audiola
Type:
VS 551 wisselstr. „ 235,—
BS 551 batterijvoed. „ 225,—

N.V. v. d. Heem, Den Haag:

Merk: Erres
Type:
KY 513 f 160,—
KY 514 „ 230,—
KY 515 „ 270,—
KY 516 „ 318,—
KY 516 B „ 318,—
KY 516 AV „ 398,—
KY 517 „ 382,—
KY 518 „ 420,—
KY 518 M „ 463,—

Van het door haar in de handel gebrachte televisie-ontvangtoestel KY 311 U is de bruto-verkoopprijs vastgesteld op f 697,—.

N.V. Electriciteitsmij A.E.G.:

Merk: Telefunken
Type:
T 662 W f 370,—
T 772 W „ 480,—
T 652 WK tropen „ 290,—
T 662 WK tropen „ 398,—

Tevens zijn door genoemde N.V. voor de twee onderstaande radio-ontvangtoestellen, die niet meer door haar geleverd worden, doch waarvan waarschijnlijk nog wel enkele exemplaren bij de handelaren in voorraad zijn, nieuwe brutoprijzen vastgesteld:

Merk: Telefunken
Type:
T 652 W f 263,50
T 882 WU „ 730,—

Techn. Handelsonderneming
Vanandel N.V., Rotterdam:
Merk: Pye
Type:
P 31 MBQ „ 204,—
excl. batt.

P 32 QTG f 400,—
PE 37 LW „ 210,—
PE 40 LW „ 348,—

Reno Handelmaatschappij
te Amsterdam:
Merk: Radio Test
Type:
Airby 700 „ 315,—
Adagio 52 „ 385,—

Ingenieursbureau Rema
te Amsterdam:

Merk: Vldor
Type:
Attaché 414 f 159,—
excl. batt.
Lido 411 f 245,—
Merk: Reela
Type: Bayard 350 „ 220,—

Ned. Standard Electric Mij
te Den Haag

Merk: Lorenz
Type:
Wendelstein „ 540,—
Watzmann „ 296,—

Fa Gunneman te Hattem:

Merk: Nora
Type:
Rienzi W 755 P in bak.
kast „ 343,—
Rienzi W 755 P in bak.
kast met afstemmoog „ 365,—
Rienzi W 755 MH in houten
kast m. afstemmoog „ 407,—
Egmont W 855 in houten
kast m. afstemmoog „ 469,—
Imperator W 955 in houten
kast m. afstemmoog „ 620,—
Noravox W 755 in houten
kast „ 370,—
Noravox W 755 in houten
kast met afstemmoog ... „ 396,—
Noravox W 755 in bak.
kast m. afstemmoog „ 357,—

Dit zijn dezelfde typen toestellen als ons op 7 Mei 1952 werden gemeld. Zij zijn ook voor gelijk- en wisselstroom (GW) leverbaar.

Uit de handel I

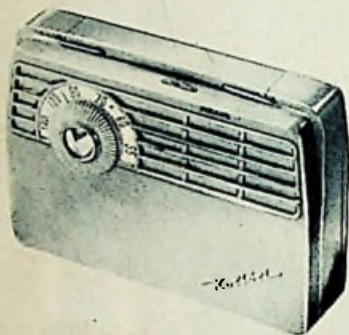
De Fa Gunneman te Hattem bericht ons dat zij het Nora radio-ontvangtoestel type Noraphon K 555 GWB uit de handel heeft genomen.

(Zie verder blz. 392)

NIEUW UITGEBRACHTE RADIO- APPARATUUR

N.V. Handelondern. H.D.O.

De „Schaub-Kolibri" is een compacte, in grijskleurige kunststof uitgevoerde reisontvanger, waarvan de afmetingen 200 x 146 x 58 mm zijn en het totaal-gewicht slechts 1375 gr bedraagt. Het is een 6-krings super voor midden-golfontvangst, voorzien van ingebouwde antenne en 4 buizen bevattend, die 6 functies verrichten. De automatische sterkteregeling is

Schaub Kolibri

werkzaam over 2 trappen. Voor stroomvoorziening dient een anodebatterij van 75 V en een gloeistroomcel van 1.5 V. Golfbereik: 183—588 m (510—1640 kHz). Buizen: DK92—DF91—DAF91—3Q4.

De „Schaub-Amigo" is een gecombineerd batterij/wisselstroomapparaat met twee golfbereiken.

Ook hier een ingebouwde raamantenne, maar tevens een aansluiting voor een buitenantenne. In het apparaat worden 6 buizen plus een seleniumgelijkrichter toegepast en, uitgerust zijnde met een HF-voortrap, bezit het een grote gevoeligheid. Ook de fadingcompensatie is zeer effectief, aangezien de AVR hier op 3 trappen ingrijpt.

Schaub Amigo

Bij aansluiting op het lichtnet worden de batterijen automatisch afgeschakeld; het toestel is omschakelbaar voor 110/127/220 V.

Uitgevoerd met een fraai gemoedeleerde omhulling van met goud geaccentueerd groenkleurig bakeliet. Afm. 300 x 210 x 130 mm.

Desgewenst mede leverbaar een elegant tasje van dezelfde kleur, voorzien van ritssluiting en draagriem.

C. V. Hapé

Nieuw in de Braun-reeks is het model „Commodore", een 5-buizen super voor batterij- en lichtnetvoeding. Het toestel is ingericht voor 3 bereiken, bezit een afgestemde preselectie-trap, een 2-traps toonregelaar voor spraak en muziek en is uitgerust met een spaarschakeling, die automatisch in werking komt zodra op batterijvoeding wordt overgegaan. Instel-

Commodore

ling op voeding vanuit het lichtnet vereist geen gemanipuleer met schakelaars, doch is gekoppeld aan het inbrengen van de stekker in een wandcontact.

Het toestel kan zowel op wisselstroom- als op gelijkstroomnetten worden gebruikt, bij wisselstroomvoeding geschiedt de gelijkrichting met een seleencil. Voor gebruik op batterij wordt een gecombineerd 90/9 V type geleverd, dat een capaciteit heeft van 150 bedrijfsuren.

Er is een ingebouwde raamantenne en tevens aansluitmogelijkheid voor een buitenantenne. Fadingcompensatie is werkzaam over 3 buizen. De in dit toestel toege-

paste perm. dyn. luidspreker is ovaalvormig met 15 en 21 cm als grootste afmetingen.

Het kastje is van met kunstleer bekleed hout en heeft afgeronde kanten. Gewicht zonder batterij ca 4.4 kg. Golfbereiken: 18—51, 185—585 en 790—2000 m. Buizen:

DF91—DK92—DF91—DAF91—DL94. Netspann. : 110/125/220/240 V universeel.

Tempofoon

Met de Garrard R.C. 80 wordt een volautomatische wisselaar gepresenteerd voor alle voorkomende platen van het 17, 25 en 30 cm formaat, benevens de RCA-Victor platen. Model R.C. 72, eveneens instelbaar op de 3 standaardsnelhe-

Garrard omschakelbare p.u. kop

den, wisselt platen van 25 en 30 cm. Voor beide typen is de stapelhoogte berekend voor 10 platen en voorziet een „rejector" in de mogelijkheid bepaalde platen onbespeeld te laten resp. ten dele te bespelen. Het wisselmechanisme kan niet in werking treden tenzij tenminste nog één plaat voorligt, waardoor beschadiging van de pickup wordt voorkomen. Tijdens de wisselperioden wordt deze electrisch gedempt, terwijl na het afspelen van de laatste plaat de apparaten zich automatisch uitschakelen.

Ter verzekering van een gelijkmatige gang zijn de wisselaars uitgerust met een verzwaarde draai-

(Zie verder bla. 391)

Model RC 80

IN HET STADION TE HELSINKI

Om het de reporters en hun assistenten mogelijk te maken ongehinderd door contrôleposten en mensenmenigte op snelle wijze hun units in het Technisch Centrum te bereiken, werd deze speciale gang gebouwd.

Olympische Spelen en Omroep

Over de voorbereiding en de techniek deser uitzendingen

Wellicht is het voor de lezerskring van „Radiowereld”, nu wij aan de vooravond staan van de Olympische Spelen 1952, interessant een en ander te vernemen, hoe dit wereldsportgebeuren in de radioprogramma's zijn weerklank zal vinden. Voorop gesteld dient te worden dat dit lang geen eenvoudige kwestie is en om U daarvan een indruk te geven, wil ik de zaak in twee delen splitsen n.l.:

- 1e. Hoe voorziet de programmaleiding de uitzendingen en
- 2e. Hoe kunnen deze voorzieningen technisch tot verwezenlijking komen?

Om te beginnen zijn de verschillende Omroepverenigingen tot het besluit gekomen, dat de Olympische Spelen behoren tot die categorie uitzendingen, welke gezamenlijk behandeld zullen worden. Alleen de N.C.R.V. neemt geen deel aan deze programma's om zuiver principiële redenen.

Het is misschien goed hier even op te merken, dat deze vorm van „poolvorming” of gezamenlijke programma's niet tot de uitzonderingen behoort. Bij diverse belangrijke gebeurtenissen wordt tevoren overleg gepleegd op welke wijze de uitzendingen, welke hierop betrekking hebben, tot stand zullen komen. Of wel door taakverdeling, waardoor de ene component dit en de andere dat te verzorgen krijgt, dan wel dat het gehele programma „gezamenlijk” verzorgd wordt. Voor de Olympische Spelen is wegens de grote omvang van de werkzaamheden een aparte commissie samengesteld, de Olympische Commissie, waarin vertegenwoordigers van A.V.R.O. — K.R.O. — V.A.R.A. — V.P.R.O. en Wereld-Omroep zitting hebben. De werkkommissie hieruit regelt alle organisatorische kwesties, terwijl de grote commissie de principiële beslissingen neemt.

Ik zal U natuurlijk nu niet lastig vallen met de gehele voorgeschiedenis van de richtlijnen, welke getrokken zijn, maar volstaan met de conclusies, tot welke men kwam met betrekking tot de programma's.

Dagelijks zullen twee vaste bulletins uitgezonden worden, n.l.: één van 30 minuten en één van 15 minuten.

De eerste zes dagen zal dit zijn van 18.00—18.30 en van 22.15—22.30 uur, daarna van 12.45—13.00 en van 18.00—18.30 uur.

Daarnaast komt er een serie uitzendingen, welke sterk afhankelijk zijn van de behaalde resultaten in verschillende wedstrijden. Deze zullen zoveel mogelijk als directe uitzendingen in de programma's geplaatst worden.

Nu klinkt dit tot nog toe vrij eenvoudig en men zou kunnen uitgaan van het idee, maak een lijnverbinding met Helsinki, zet een

door
Insider

reporter voor de microfoon en de zaak is gezond. Maar zo zit het natuurlijk niet. Allereerst zijn daar de overwegingen van welke takken van sport moeten wij een dagelijks verslag brengen, m.a.w. waar interesseert het Nederlandse publiek zich het meeste voor? En in welke vorm moet dat verslag gegoten zijn, ooggetuige-verslag of nabeschouwing? Hoeveel tijd mag een bepaalde tak van sport op een bepaalde dag in beslag nemen? Ofwel, hoe distribueren we de kostbare tijd zo goed mogelijk gericht op de interesse naar de verschillende sportgebeurtenissen? U begrijpt dat nu het heksenwerk begint om aan de hand van de stampvolle dagprogramma's, welke op diverse kampplaatsen van Helsinki worden uitgevoerd, die wedstrijden uit te pikken, waarvoor belangstelling bestaat, omdat er b.v. Nederlandse deelnemers in voorkomen of dat de uitslag van een wedstrijd tussen twee andere landen van betekenis kan worden voor het klassement van de Nederlandse ploeg. Dit is werk voor insiders en

sportexperts, welke met kennis van zaken het verloop gaan schatten, om zodoende het „draaiboek” voor een bepaalde dag te kunnen maken.

Nu voelt U al dat wij over een ander aspect van de zaak nog niet gesproken hebben n.l.: hoeveel reporters zijn er nodig om dit geplande programma te kunnen uitvoeren? Eén man kan maar op één plaats tegelijk zijn, maar in werkelijkheid lopen soms 4 of 5 sportgebeurtenissen, waarvan we iets willen hebben, gelijktijdig. Bovendien komt hier de factor, specialisatie, even om de hoek kijken.

Het publiek verwacht nu eenmaal (en mag dat ook verwachten) dat, wanneer een verslaggever een ooggetuige-verslag geeft van b.v. een zwemwedstrijd, dat hij niet alleen vlot kan praten, maar ook deskundige is op het gebied van deze sport. En U weet wel, dat niet alle verslaggevers deskundigen zijn op alle takken van sport — dat is te veel gevraagd. Er vormt zich dus al een zekere lijn, volgens welke de indeling zal plaatsvinden. Hieruit resulteert o.a. natuurlijk hoe groot de équipe verslaggevers moet zijn om het programma mogelijk te maken.

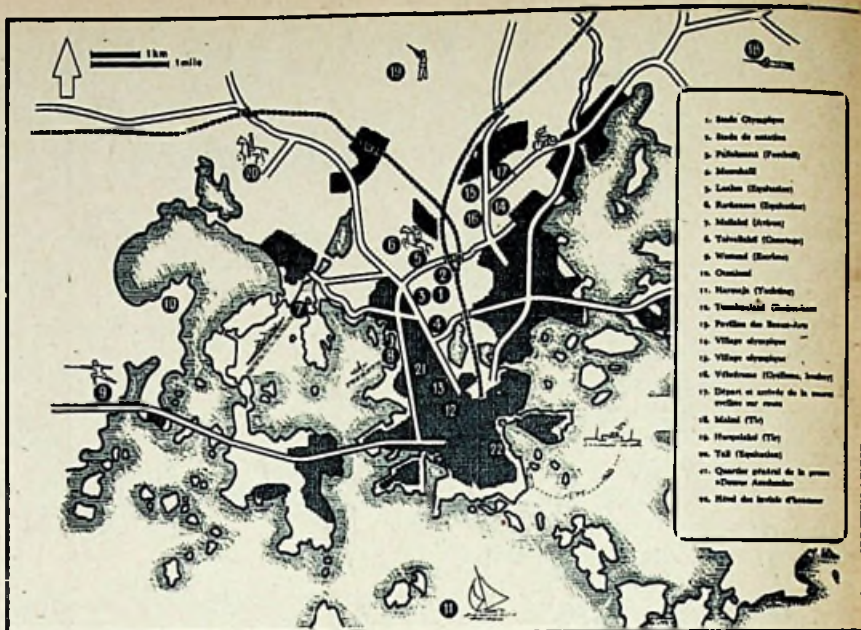
Generaal Tijd.....

Nu komen we tot een geheel andere kwestie. Gegeven de beschikbare programma-tijd (30 of 15 min.), moet het dusdanig gearrangeerd worden, dat in deze vrij korte periode zo gecomprimeerd mogelijk, de meest interessante momenten van de wedstrijden, welke in het bulletin zijn verwerkt (moeten verwerkt worden) tot uitdrukking komen. Dit is geen eenvoudige opgave. Met dit werk wordt een centrale figuur belast, die al het z.g. „ruw” materiaal, dat de verslaggevers gemaakt hebben, nagaat, zodanig drastisch bekort en van tussen-commentaren voorziet. Ook voor deze tussen-commentaren is een verslaggever nodig, die een overzicht heeft over alle gebeurtenissen en „lijn” in de diverse

fragmenten kan brengen. Resultaat is ten slotte een 15 of 30 min. programma, dat kant en klaar via de lijn en de studio in Hilversum wordt uitgezonden.

Nu gaan we zo langzamerhand de techniek er bij betrekken. Wat als eerste punt naar voren komt is, waarom kunnen alle reportages niet via de lijn naar Hilversum worden gebracht en daar op lengte en waarde beoordeeld worden? Wel, één van de factoren is een zeer nuchtere. De kosten van de telefoonlijnen met Helsinki zijn dusdanig hoog, dat deze werkmethode een klein kapitaal extra kosten zou medebrengen. De tweede factor is, dat iemand, die geheel buiten de sfeer van de gebeurtenissen staat, onmogelijk een dergelijke taak verantwoord zou kunnen volbrengen.

Een volgende en zeer belangrijke factor is deze: Het nieuws van de Olympische Spelen moet vóór alles actueel zijn. Kosten en inspanning zouden volkomen verspild zijn, wanneer U in Uw courant of over de nieuwsberichten eerst diverse uitslagen van de wedstrijden had gelezen of gehoord en daarna de diverse ooggetuigeverslagen en

Overzichtskaartje van de kampplaatsen

resultaten van de reporters te horen kreeg. Het is dus absoluut noodzakelijk, dat de wedstrijden op de voet worden gevolgd en zo snel mogelijk in de programma's worden gebracht. Nu zijn er twee grenzen, n.l. de tijden, waarop de wedstrijden in de namiddag aflopen en de telexnetten de uitslagen gaan verspreiden over de wereld en het tijdstip, waarop werkend Nederland op zijn vroegst aan de luidspreker kan zitten om kennis te nemen van de ooggetuigeverslagen. U voelt wel, veel speling is er niet.

Nu moet dus in de zeer korte tijd, die beschikbaar is tussen de afloop van de wedstrijden, dus het binnenkomen van de verslagen van de reporters, en de uitzendtijd naar Hilversum, het materiaal geschikt, ingekort, gecommentarieerd en in elkaar gezet worden. Natuurlijk lopen niet alle verslagen op het laatste moment binnen, anders was er zeker geen beginnen aan. Als voorbeeld vindt U hierbij een bladzijde uit het „draaiboek”.

Zo, dit zijn dus de eisen van het programma. Laat ons nu eens zien hoe een en ander technisch te verwezenlijken is.

In grote lijnen

Aangezien Finland de organisatie heeft voor de Olympische Spelen 1952, rust op de Finse Omroep de taak de radio-organisaties van de deelnemende landen behulpzaam te zijn bij de werkzaamheden, welke de verslaggevers te verrichten hebben. Aangezien er ca 70 deelnemende landen zijn met grotere of kleinere omroep-interessen, behoef ik niet veel woorden te gebruiken om duidelijk te maken, welke enorme taak op de schouders van een betrekkelijk klein land met naar evenredigheid een bescheiden Omroeporganisatie, gelegd werd. De Finse Omroep heeft op zich genomen alle officiële Omroeporgani-

Een bladzijde uit het draaiboek (zie tekst)

BULLETIN XVII

Zondag 27 Juli 1952. 19.00 - 19.30 uur

	0. Tune	20"
	a. Inleiding	- Peereboom 1'
Microfoonver- slag 13.00 - 15.00 of 15.30 - 16.45 uur	b. Gewichtheffen 13.00 uur Messuhalli II	- Schreurs 2'30"
Microfoon- reportage 15.00 - 18.00	c. 4 x 100 m Dames serie Athletiek Olympisch Stadion 15.10 uur	- Pagano 1'30" Reg.: Peereboom
Luxe wagen met Maihak 14.00 - 18.00 (instructie volgt)	d. Marathon 15.00 Olympisch Stadion + technicus	- De Troye 6'
Microfoonrep. 15.00 - 18.00	e. 4 x 100 m Dames finale Athletiek - Olympisch Stadion 17.00 uur	- Pagano 3'30" Reg.: Peereboom
Microfoon- reportages 16.45 - 19.00	f. 200 m schoolslag dames 1/2 finale 17.00 u. Zwemstadion	- v. d. Zee 5'30"
	g. 100 m vrije slag heren finale 17.00 uur Zwemstadion	- v. d. Zee 1'45"
Reportage- wagen 16.00 aanwezig	h. 100 m vrije slag dames 1/2 finale 17.00 uur Zwemstadion	- v. Rijn 3'
	i. Uitslagen en overzicht volgende dag + punten- klassement	- Peereboom 3'

N.B.: In de gaten houden: Waterpolo
Kanoën
Zeilen

Montaren: 14.00 - 19.30 uur.

Een bladzijde uit het draaiboek (zie tekst)

Regel- en registratiekamer (de AEG machines waren nog niet aanwezig)

saties van de diverse landen te voorzien van faciliteiten, waardoor zij hun programma's kunnen maken. Men heeft daarbij gestreefd, in overeenstemming met de Olympische geest, geen enkel land te bevoorrechten en een technische installatie op te bouwen, welke allen gelijke kansen biedt.

Over deze installatie wil ik U eerst wat vertellen.

In en om Helsinki zijn diverse kampplaatsen, waar de verschillende takken van sport beoefend worden. Het bijgaande kaartje geeft U een indruk van de ligging hiervan. In totaal zijn er 18 vaste plaatsen, van waaruit reportages verzorgd moeten worden. Elk van deze plaatsen moet aan verslaggevers van diverse landen gelijktijdig gelegenheid geven hun commentaren uit te spreken. Afhankelijk van het aantal landen, dat aan een bepaalde tak van sport deelneemt of de interesse die hiervoor bestaat, wordt een groter of kleiner aantal onafhankelijke microfoonposities geïnstalleerd. Het feit, dat de sportgebeurtenissen zich uitstrekken over de gehele dag en dat bepaalde finales of belangrijk evenement, zich op dusdanige tijdstippen van de dag zullen af-

spelen, dat de uitzending hiervan weinig doel zou treffen, maakt het noodzakelijk het overgrote deel van de reportages vast te leggen.

Afgezien van een aantal andere factoren, welke nog wel ter sprake komen, is dit wel zo doorslaggevend, dat voorzien is in een groot aantal registratie-units, n.l.: 30 stuks met bijbehorende commentaarstudio. Teneinde de verbindingen tot stand te kunnen brengen tussen de diverse microfoonposities van de 18 „buitenposten” en deze registratie-units, is een centrale schakelkamer geformeerd (Switching centre), waarover al deze kanalen lopen. Voor de uitzendingen, welke naar het buitenland tenslotte zullen plaatsvinden, zijn weer 15 contrôlekamers geprojec-

Een „close talk” microfoon met gefixeerde mondstand

teerd, welke voor doorverbinding met P.T.T.-lijnen zorgen. Daar nu het grote stadion in Helsinki natuurlijk één van de hoofdpunten is, waar veel en belangrijke evenementen zullen plaatsvinden, is dit, buiten de centrale schakelkamer om, direct met de groepregistratie-units verbonden.

In het stadion zijn dan ook maar liefst 30 onafhankelijke microfoonposities, terwijl bovendien nog twee aparte studiootjes zijn geformeerd om interviews met deelnemers te maken, die dus zonder omslag onmiddellijk voor de microfoon gesleept kunnen worden.

Dit is dan de zeer globale en ruwe opzet van de noodzakelijke technische faciliteiten. Een schets hiervan vindt U hierbij met daarbij aangegeven hoeveel onafhankelijke microfoonposities elk punt van de spelen ter beschikking heeft. Wij komen dus zodoende aan 95 voor de „buitenplaatsen” en 32 in het stadion en 30 bij de registratie-units, is totaal 157 microfoonposities.

Laten we de zaak nu eens meer in details gaan bekijken.

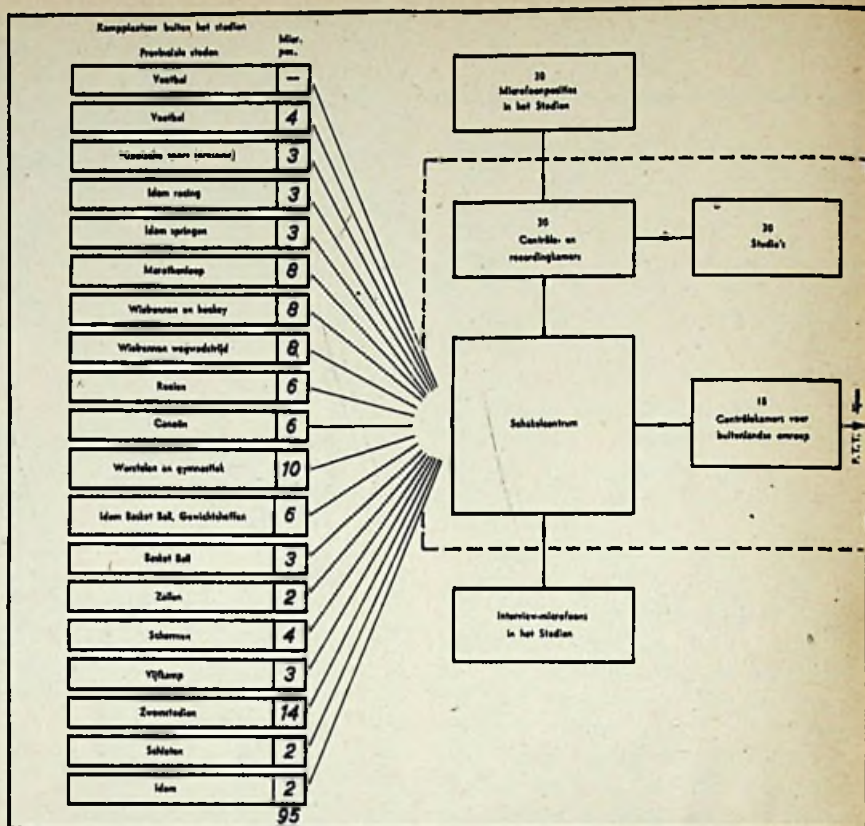
Techniek

Omdat het grote stadion het belangrijkste punt van de spelen zal zijn, is in de grote ruimten, die onder de tribunes beschikbaar zijn, een „Technisch Centrum” ingericht. U ziet omlind op het blok-schema aangegeven, welke diensten hier een onderdak vinden.

Elke registratiekamer is vastgebouwd aan en in gezichtscontact met een sprekerstudio. Zo zijn er aan weerszijden van een brede gang 2 rijen van 15 stuks geformeerd.

In een andere afdeling liggen de 15 controlekamers voor de uitgaande lijnen. Hier worden dus de uitgaande programma's op sterkte gecontroleerd en de lijnen met het buitenland getest en op de juiste wijze doorverbonden.

Als registratiemedium is (hoe kan het haast anders) de magnetofoonband gekozen. Er zouden nog wel eens overwegingen kunnen zijn, welke, speciaal voor snelle montages, naar het gebruik van platen wezen. Maar er zijn toch te veel argumenten, welke als positieve factor de overwinning aan de band hebben geschonken.

U kunt zich nu reeds enigszins een beeld vormen van de enorme kosten, welke voor de Finse Omroep aan deze zaak verbonden zijn. En daarbij bedenken, dat alle diensten (uitgezonderd de huur van telefoonlijnen) welke aan het buitenland worden bewezen, geheel gratis zijn. Het behoeft dus geen verwondering te wekken, dat de magnetofoon-apparatuur, welke in de studio geïnstalleerd werd, niet aan dezelfde eisen beantwoordt, welke in een normale Omroepstudio gelden. Hierdoor kon een serieproduct gekozen worden, dat natuurlijk belangrijk billijker is dan een professional type. Men gebruikt hier het kleine koffermodel van de A.E.G., type KL 15. Het is voor 7½" snelheid en uitgerust met drie kopjes (wis-opn. en weer-geefkop). De band kan opgenomen worden met dubbelspoor, zodat in dat geval 1 uur opname op een spoel van 350 m kan plaats vinden. Wanneer de spoel is opgenomen wordt deze omgekeerd en weer teruggezet op de plaats van de lege, terwijl deze dan weer als opwikkelspoel gebruikt wordt. Men is uitgegaan van het feit dat toch in hoofdzaak alleen gesproken woord zal opgenomen worden, zo-

dat een begrenzing van het frequentie-spectrum tot ca 8000 Hz niet storend zal zijn. Bovendien moet rekening gehouden worden met de omstandigheid, dat tussen Helsinki en Stockholm slechts één „muziekader" aanwezig is die het gehele spectrum tot 10.000 Hz kan doorlaten. De andere 10 stuks, welke ter beschikking van de buitenlandse verbindingen staan, zijn gecorrigeerde spreekverbindingen en gaan niet verder dan hoogstens 6000 Hz.

Men betreurde het, dat deze schakel in de keten kwalitatief niet beter gemaakt kon worden, maar de kosten voor een nieuwe muziekkabel gingen werkelijk buiten de proporties. Ook om deze reden had het dus geen zin met de registratie-apparatuur tot de uiterste grens van het spectrum te gaan. In elke controle/registratiekamer dus staan twee stuks van deze magnetofoonkoffers opgesteld. Aanvankelijk werkte men met Amerikaanse „Twin Trax" machines, maar deze voldeden niet (zij waren al te „commercieel") en werden dus vervangen. Een regelkanaal met versterkers en commandomicrofoon completeert de uitrusting van deze regelkamer, welke in directe verbin-

ding en gezichtscontact staat met de studio.

Naast deze 30 units, beschikt het grote stadion zoals gezegd over 32 microfoonposities. Elke microfoonpositie heeft één reporter-microfoon, welke direct is doorverbonden op een regelkamer, direct achter de zitplaatsen van de reporters gelegen. Elke reporter beschikt over drie plaatsen in het stadion, 1 voor hemzelf en aan weerszijden één voor de assistent-reporter en één voor de Finse assistent(assistente).

De service aan de buitenlanders strekt zich n.l. zo ver uit, dat men een duidelijk begrip had voor de taalmoeilijkheden, welke zouden ontstaan. Daarom is een legertje van assistenten opgeleid, welke allen één der gangbare talen vlot spreken (Frans, Duits of Engels) en thans in staat zijn speciale inlichtingen te verschaffen of als tussenpersoon te fungeren, wanneer speciale wensen kenbaar gemaakt worden.

Het is treffend te constateren hoe de gemiddelde bewoner van Helsinki zich inspant om minstens Engels behoorlijk te verstaan en zo mogelijk te spreken. Duits, dat in het Noorden voor de oorlog veel meer als Europese taal gebruikt werd, is niet populair. Zoals U wellicht weet, is Finland tweetalig, n.l. Zweeds en Fins. Men vindt deze talen ook steeds door elkaar gebruikt in opschriften, menu's, straatnamen, ongeveer zoals dat in bepaalde gedeelten van België het geval is met Vlaams en Frans. Maar terug naar het stadion....

Op het tafeltje van de reporter en de assistent zijn 2 schakelkastjes aangebracht. Hierin kunnen koptelefoons geplugd worden, welke met een sterkteregelaar op gewenst niveau kunnen gebracht worden. Met een vier-standen-schakelaar kan de koptelefoon gekozen worden op 1e de juiste tijd, 2e de uitslagendienst (loopt parallel op de luidsprekerinstallatie van het stadion) 3e het lopende eigen programma, 4e een ander programma, eventueel de „achtergrond”.

Ik wil hierover nog een kleine toelichting geven, waarbij ik mag opmerken, dat verschillende punten hierin op aanvraag of suggestie van onze zijde zijn aangebracht.

Vanzelfsprekend was het contact over de gehele organisatie reeds lang geleden gelegd. Wanneer bijv.

bij de openingsceremonie de verslaggever voor de microfoon zijn indrukken geeft, moeten de karakteristieke geluiden (toespraken, eedsaflegging enz.) op de juiste plaats en sterkte doorkomen. Deze geluiden komen van een geheel ander gedeelte van het enorme stadion dan waar hij zelf zit en kunnen dus onmogelijk op de juiste sterkte in zijn eigen microfoon doordringen. Hiervoor worden dus aparte microfoons opgesteld en via een regelkamer doorgegeven op een aparte programma-lijn. Deze programma-lijn kan geschakeld worden op de diverse regelkamers van de microfoonposities in het stadion. Wanneer nu de reporter door middel van zijn lichtsignaal de technicus te kennen geeft, dat hij achtergrond wenst, wordt dit bijgemengd tot de juiste sterkte of soms wel uitsluitend doorgegeven (bijv. een gedeelte van een toespraak of de eedsformule). Uit de kiesschakelaar kan nu de reporter de stand „eigen programma” afluisteren, zodat hij het totaalresultaat hoort, terwijl de assistent op de stand „achtergrond” de gebeurtenissen van de geluidenmicrofoons kan volgen en de reporter op de juiste momenten kan aangeven.

Wij kennen deze schakeling reeds lang bij diverse gebeurtenissen, waar een z.g. „droog kanaal” alle officiële gebeurtenissen geeft terwijl diverse gebruikers (verschil-

lende verslaggevers op diverse punten, geluidsversterking, film) hiervan aftakken en het onafhankelijk van elkaar kunnen gebruiken.

Zeer belangrijk is ook de z.g. „Resultsgiving”. De reporter moet ogenblikkelijk de beschikking hebben over de resultaten en kan niet afhankelijk zijn van de min of meer duidelijke berichten over de luidsprekers. Daarvoor is in het grote stadion een enorm lichttableau aangebracht. Door middel van een soort schrijfmachine, welke onmiddellijk bij de jury-tafel staat, worden de resultaten onmiddellijk op dit tableau in scherp lichtende letters en cijfers te voorschijn gebracht.

Bovendien kan nu de assistent zijn koptelefoon op „resultsgiving” schakelen, waardoor hij nogmaals de resultaten hoort. Verstaat hij de taal niet, dan kan de Finse assistent bijspringen. Nu is er nog een andere mogelijkheid. De verslaggever wenst te weten, hoe zijn collega's, die bij andere sportgebeurtenissen aan het werk zijn, er bij staan. Is er misschien nog wat tijd over, of, wat waren de resultaten aldaar, of, de zaak loopt hier uit, wat kan ik nog maken — enfin alles wat samenhangt met de opbouw van het totale programma. In dat geval kan hij de technicus van zijn microfoonpositie vragen om een conferentie-schakeling. Deze kan dan door tussen-

- Studio, behorende tot een registratie-unit in het Technisch Centrum

schakeling van de centrale schakelkamer vier punten, inclusief het „Technisch Centrum”, met elkaar in contact brengen, zodat deze via hun eigen microfoon en koptelefoonschakelaar in stand „Inkomend programma” met elkaar kunnen overleggen.

Studenten vullen de (vele) gaatjes

Zo, dat zijn dus de faciliteiten, waarover elk van de 157 microfoonposities beschikt. Nu is het mogelijk om behalve in de dertig registratiekamers van het „Technisch Centrum” nog te beschikken over registratie-apparatuur in enkele van de belangrijkste andere kampplaatsen. Montages kunnen daar niet worden gemaakt. Dit is wel te verstaan, wanneer we het volgende probleem eens even onder het oog zien, n.l. waar haalt de Finse Omroep, die toch van veel geringere omvang is dan de onze het technisch personeel vandaan om al deze posten te bezetten?

Inderdaad een zeer moeilijk probleem! Men heeft dit weten op te lossen, door een groot aantal studenten van de technische hogeschool in te schakelen en dezen een trainingscursus als bedieningstechnicus te laten doorlopen. Natuurlijk kan dit geen volwaardige opleiding voor omroepstechnicus zijn, maar men komt met een zeer speciaal gerichte cursus toch aardig uit de moeilijkheden. Deze jongelui, een tachtig stuks, bezetten ook gedeeltelijk de studio's en registratiekamers in het Technisch Centrum.

Daar moeten zij, behalve opnemen, echter ook monteren en dat is niet zo eenvoudig te leren als de bediening van de apparatuur. De handeling zelf is niet zo moeilijk, maar stelt U eens voor, dat binnen enkele uren een massa materiaal binnenloopt, dat in de kortst mogelijke tijd (zie draaiboek en denk om de tijdnood) tot een sluitend programma verwerkt moet worden.

Daar is dan de commentator, die in elk geval snel door moet luisteren, wat binnen is gekomen. Keuze daaruit maken, de beste stukken eruit halen, commentaar er tussen spreken enz. enz. En dat in samenwerking met een technicus, die geen pepernoot verstaat van hetgeen op de banden staat.

Neen, waarde lezers, ik zal U niet trachten te schilderen de dra-

ma's die daar dreigden te ontstaan (tenslotte ben ik een technicus en geen dramaturg, als u het nog niet bemerkt had). Maar hier dreigden toch wel grote gevaren, temeer, waar men bij de Finse Omroep toch niet erg op de hoogte was met de hoge eisen, welke wij (ten behoeve van ons heerlijk verwende Nederlandse publiek) aan de programma's moeten stellen. Ik zal U niet vertellen, hoeveel en hoelang wij hebben moeten discussiëren in Helsinki, alvorens wij tot een werkmethode kwamen, welke beantwoordde aan ons doel en geen geweld deed aan de (terecht) gestelde eis, dat de buitenlandse gasten niet allen met eigen materiaal en eigen mensen konden komen.

Het gevaar zou groot zijn dat de organisatie dan in het honderd zou lopen en in no time een chaos zou ontstaan. Maar stel U gerust.

Er is een voor ons zeer gunstig compromis tot stand gekomen en ik moet hier uitdrukkelijk constateren, dat de besprekingen in een zeer prettige sfeer hebben plaats gevonden, met mensen, die qua mentaliteit hoog te schatten zijn en met technische capaciteiten en opvattingen, waar wij grote waardering voor hebben.

* * *

Misschien is het goed, alhoewel ik eigenlijk nog wel meer stof heb, maar van de technische kant af te stappen — omdat deze artikeltjes toch alleen tot doel kunnen hebben U een zeer globaal inzicht te geven, wat alleen al de radiokant van de Olympische Spelen aan voorbereiding en organisatie kost — en U tot slot nog even iets te vertellen over Helsinki en omgeving; uiteraard voor zover daarvan in de korte tijd en de beperkte vrije uren iets kon worden opgestoken. Men spreekt bij ons over Finland wel van: „het land van de duizend meren”. Wel, ik geloof, dat het beter is te spreken van duizenden meren. Vanuit het vliegtuig al lijkt het alsof men vliegt over een oneindigheid van grote meren, welke aan elkaar gelast zijn door kleine stukjes bos. Bossen en meren. Dat was het gedeelte van Finland, waar wij over vlogen. Zo is ook de omgeving van Helsinki. Sprookjesachtig mooi, heuvelachtig, met afwisselend dennen- en berkenbossen en daartussen meren en meertjes, waar midden in de nacht, in een overigens volmaakt rustige natuur, een leger van vogels zat te zingen. Ja, lezers, want om die tijd kunt U buiten nog rustig de krant lezen.

Ach, was de afstand niet zo groot

en de reis zo duur, ik wist wel waar ik met vacantie naar toe zou gaan.

Helsinki zelf is een moderne stad, ruim gebouwd met moderne fraaie gebouwen. Speciaal de nieuwe flats, in de laatste jaren gebouwd, zijn inwendig zo smaakvol en praktisch ingericht, dat dit ons Hollanders, die toch op het gebied van woningbouw wel wat gewend zijn, wist te imponeren. De combinaties van beton, glas en hout zijn buitengewoon fraai. Natuurlijk kunnen de Finnen op het gebied van hout zich veel meer permitteren dan wij, maar voor de manier van verwerken nemen wij onze pet af. Alleen de prijzen...! Maar ja, dat is tenslotte geen exclusieve positie van Finland.

Eeuwfeest Rijkstelegraaf

Een tentoonstelling die verleden, heden en toekomst bindt

19 Juli jl. werd door de Directeur-Generaal van PTT een door de binnenkort 100-jarige Rijkstelegraaf georganiseerde tentoonstelling geopend, waar een zeer levendig en uitermate boeiend beeld wordt gegeven van de ontwikkeling der lijnen en radiotelegrafie van 1852 tot heden. Deze expositie zal tot 28 September a.s. geopend blijven en is toegankelijk van 10—17 uur, bovendien elke Donderdagavond van 19—22 uur en op Zondagen van 13—17 uur. Zij wordt gehouden in het Postmuseum, Zeestraat 82, Den Haag.

Een bezoek kan met warmte worden aanbevolen en is niet alleen interessant, omdat deze show nog eenmaal, misschien zelfs wel voor het eerst — een blik gunt op die historische apparatuur uit het prille begin der draad- en draadloze communicatie, maar tevens wegens de voortreffelijke wijze waarop de organisatoren er in geslaagd zijn aan het licht te stellen, hoe elke generatie weer op de schouders klimt van de voorgaande. 'n Les in bescheidenheid... als men daar ziet, dat de grondgedachten van al datgene, waarmee ons bestaan verweven is, de erfenis van het verleden uitmaakt.

Wat ons vooral heeft gegrepen, en wat eigenlijk de centrale gedachte bij de inrichting dezer expositie was, men vindt het als opschrift in een der zalen: Wie door de ramen naar buiten kijkt kan het binnendringen zien van nieuwe technieken". Klinkt dat niet als gegoten voor een tijd dat ons land, als voor 100 jaar, toen onder het progressieve bewind van Thorbecke de telegraaf werd ingevoerd „om Nederland weer in pas te brengen met andere naties”, opnieuw voor technische beslissingen van grote draagwijdte staat — TV en FM!

Bezoekt deze PTT-tentoonstelling en zie wat „goede courage vermágh”.

L. V.

(Vervolg van blz. 383)

tafel, die d.m.v. randaandrijving in rotatie worden gebracht. Het geheel is gemonteerd op een stevig stalen draagvlak, van resonantie-werende ribben voorzien en bruinkleurig gemoffeld. Vermeld zij voorts de platenspeler model M, eveneens voor 3 snelheden en met randaandrijving; hier ook een verzwaard tableau. De modellen zijn leverbaar zowel als inbouwunit als ook in koffer, cassette en kast. Behalve de normale wisselstroom-uitvoering (100/130 en 200/250 V—50

Model M

per.) worden ook gelijkstroomtypen voor deze spanningsreeks geproduceerd, en eveneens nog uitvoeringen voor 6 en 12 V (2 en 1 amp. resp.).

Naar verkiezing worden de modellen uitgerust met Garrard of Astatic pickup. Beide zijn van het moderne omkeerbare type; de eerste — een tropenbestendig electromagn. type met hoge impedantie — heeft saffiernaalden, laatstgenoemde — een kristaltype — bezit osmium naalden. Evt. ook de Garrard „high fidelity” uitvoering; een e.m. type met lage impedantie, dat gebruikt wordt onder tussenschakeling van een aanpastraf en afzonderlijke koppen heeft voor standaard- en microgroefplaten.

Van al deze aftasters zijn de naalden vervangbaar; remplace-exemplaren kunnen steeds uit voorraad nageleverd worden.

A.M.I.M.P.

Model Offenbach NB 5 van de Duitse fabriek Akkord Radio is een gecombineerde batterij/lichtnet super in koffer-uitvoering. Het toestel heeft 3 golfbereiken, toonregeling en ingebouwde raamantenne; ook is het mogelijk een buitenantenne aan te sluiten. AVR over twee trappen.

Offenbach NB 5 (AMIMP)

Het apparaatje is ondergebracht in een met kunstleer overtrokken houten kastje. Afmetingen: 340 x 240 x 120 mm — gewicht incl. batterijen 4 kg.

Golfbereiken: 25—50, 182—585 en 670—2000 m.

Buizen: DK91(92) — DF91 — DAF91 — DL92(94) plus seleengelijkrichter.

Netspann.: 110/220 V universeel.

Anodebatterij: 80 V (I tot = 12 mA).

Gloeistroombatt.: 9 V (I tot = 50 mA).

De Loewe-Opta „Rheinland 1952” is een AM/FM ontvanger met 9 buizen, die 13 functies verrichten. Op de normale bereiken zijn daarvan 7 werkzaam, waarvan één als HF voorversterker. De golf-

bereiken zijn: 3 — 3.45, 16,5 — 51, 185 — 582 en 860 — 2027 m.

Sluieringscompensatie wordt toegepast over 4 trappen, terwijl op basis van freq.-afhankelijke tegenkoppeling extra ophaling plaatsvindt van bas en dis. De toonregeling is continu-variabel en gecombineerd met een klankkleuraanwijzer op de afstemschaal. Een 6 Watt breedbandconcertluidspreker, voorts aansluitingen voor een tweede luidspreker en een pickup.

Rheinland 1952

De toestelkast is van gepolitoerd noten en meet 546 x 353 x 287 mm gewicht 11 kg.

Buizen: EF42 — ECH42 — EF43 — 2 x EAF42 — EB41 — EL41 en EM34; seleencel als gelijkrichter.

Netspanning: 110/125/150/220/240 V — 50 per.

NIEUWE HANDELPUBLICATIES

Aansluitend op de nieuwe situatie, ontstaan door de O.B.-verlaging, heeft R. S. Stokvis & Zn N.V. een nieuwe geïllustreerde uitreik-folder laten verschijnen (RA 101), waarin onder vermelding van de nieuwe prijzen de voornaamste bijzonderheden van de lopende serie Erres apparaten en de KY 311-U televisie-ontvanger worden aangestipt.

Vouwblad RA 102 geeft een samenvatting van kortingen en bijzondere condities. Waaruit overgenomen, dat de korting voor contracten van min. 3 en max. 5 van 20% op 21% is gebracht. Voorts blijkt dat de tot dusver geldende advertentie-vergoeding is vervangen door een extra korting voor reclame, welke min. 1% en max. 1,5% van het bruto omzetbedrag bedraagt.

Een speciaal ten dienste van de verkoper samengestelde documentatie is de brochure RA 103, waarin meer uitvoerig technische bijzonderheden over de diverse ontvangers zijn vastgelegd. Bovendien geeft dit boekje nog enkele nuttige aanwijzingen voor een juist gebruik der

Erres apparaten, dit in verband met timbre-regeling, selectiviteitsinstelling en aansluiting van een grammofoon. Stellig zal deze uitgave zich uitwijzen als een gewaardeerd bezit.

Van C.V. Hapé - Amsterdam ontvingen wij een modern en in meer kleuren verzorgd vouwblad, dat bijzonderheden en afbeeldingen geeft van de Braun-ontvangers Piccolino 52B, Piccolo 51NB en Commodore.

Bij Tempofoon - Tilburg is een geïllustreerd prijsblad verschenen, waarin een omschrijving van de nieuwe Garrard platenwisselaars, al of niet ingebouwd.

Bijzonder mooi uitgevoerde kleuren-drukfolders met Ned. tekst, verzorgd door Schaub Apparatebau G. m.b.H., werden ons toegezonden door N.V. H a n d e l s o n d e r n, H. D. O., Dordrecht. In hoge mate attractief, daarbij voornaam. Ook de frisse, welverzorgde tekst valt zeer te roemen.

Uit de handel en overjarig

(Vervolg van blz. 382)

De N.V. Fridor te Den Haag deelt ons mede, dat het Fridor radio-ontvangtoestel, type 510 m. i. v. 8 Juli 1952 niet meer door haar geleverd wordt, terwijl dit toestel bovendien per gelijke datum overjarig wordt verklaard, hetgeen betekent, dat de brutoverkoopprijs per 8 October 1952 geheel vrij is.

In de handel gebracht

Door de Audium Electro Acoustische Industrie N.V. te Amsterdam wordt het onderstaande radio-ontvangtoestel tegen de daarachter vermelde bruto-verkoopprijs in de handel gebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Audium	V 200 portable	f 160.— excl. batt.

De C.V. Hapé v.h. Gebr. Peters te Amsterdam heeft in de handel gebracht de draagbare batt.ontvanger:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Braun	Commodore	f 373.—

Door de Ned. Siemens Mij N.V., Den Haag is uitgebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Siemens	504 WP met magisch oog	f 275.—

De N.V. v. d. Heem te Den Haag deelt ons mede de navolgende radio-ontvangtoestellen in de handel te hebben gebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Erres	KY 524	f 198.—
"	KY 5161	f 335.—

De N.V. Verkoopmaatschappij Bovevema te Heemstede bericht, van het merk Columbia, model T 24 D.A.B., eveneens een type voor 110 volt in de handel te hebben gebracht, waarvan de brutoverkoopprijs bedraagt f 225.

De Fa W. Gunneman te Hattem meldt ons, dat zij de navolgende typen radio-ontvangtoestellen in de handel zal brengen:

Merk Nora,	Type:	Brutoprijs:
Noraphon K 656		f 299.— excl. batt.

Noravox W 655 in houten kast met afstemmoog	f 368.—
Noravox G.W. 755 in houten kast	f 370.—
Noravox G.W. 755 in bak. kast	f 333.—
Noravox W. 676 in bak. kast met afstemmoog	f 416.—

(Vervolg van blz. 379)

MISSIE NAAR STOCKHOLM

ren werden gebracht en aanleiding gaven tot een getraineer, dat alreeds onnoemelijke schade heeft berokkend én aan het embryo van de beeldomroep én wat betreft werkgelegenheid in de industrie. Zeker niet het minst ook aan de radiohandel.

Het veto der commissie heeft, naar wij met stelligheid menen te weten, niet de instemming van technische deskundigen uit het omroepbedrijf en moet, de aanwijzingen zijn er, eveneens in duidelijke tegenstelling staan tot de door PTT gehuldigde opvattingen betreffende de technische basis van de Ned. omroep. Ook gaat deze *Weltfremdheit* zo ver, dat zij er aan voorbijloopt dat het in de oostelijke provincies en in Limburg steeds moeilijker wordt „gewone” toestellen te verkopen, dat daar vooral reeds vele duizenden AM/FM apparaten in gebruik zijn en dat de luisteraar in deze gebieden praktisch vervreemd raakt van de Ned. omroep.

Noravox B 664 in houten kast	f 320.— excl. batt.
------------------------------	------------------------

Egmont W 855 KTr in houten kast met afstemmoog	f 426.—
Menuett GW 654 KTr in bak. kast	f 297.—

De A.M.I.M.P. te Amsterdam deelt ons mede onderstaande radio-ontvangtoestellen in de handel te hebben gebracht:

Merk:	Type:	Brutoprijs:
Loewe	Rheinland	f 490.—
Akkord	Offenbach NB 5	f 255.— excl. batt.

Overjarig :

Tevens, bericht deze firma ons, dat het radio-ontvangtoestel Vidor Attaché 381 per 13 September 1951 door haar uit de handel werd genomen en m. i. v. 1 Juli 1952 overjarig wordt verklaard, hetgeen betekent, dat de brutoprijs met ingang van 1 October '52 van dit toestel geheel vrij is.

De Ned. Siemens Mij N.V., Den Haag heeft met ingang van 1 Juli 1952 onderstaande radio-ontvangtoestellen overjarig verklaard, hetgeen dus betekent, dat de brutoprijzen van

Overtuigd dat ook hier, willens of onwillens, transplanatie naar de UKG van de uitzendingen zal moeten volgen, zou men deze kwestie op haar beloop kunnen laten, ware het niet, dat er alle aanleiding is te verwachten dat, worden de door Stockholm toegevozen kanalen niet binnen afzienbare tijd bezet, andere staten deze frequenties zullen opeisen. Waar tegen weinig in te brengen zal zijn en in welk geval Nederland kansloos achter het net vist, wanneer de omroep zich gedwongen zal zien de *March of Time* te volgen.

Dit maakt een beslissing in dezen te gewichtig om het voor gezegd te houden op een onderonsje van een vijftal in anonimiteit gehuldigde figuren. Het „Ja of Neen” zal — en dan spoedig — aan de orde dienen te komen voor een forum, waarbij de omroep-partij, een belangrijke component uiteraard, maar zeker niet de alleen zaligmakende gemeente vormt. Hier zal ook de stem van de N.V.R.D. niet mogen ontbreken.

deze toestellen met ingang van 1 October 1952 vrij zijn.

Merk:	Type:
Siemens	Neptunus '51 met visserij-band
"	Gross-Super '51 SH 705 W
"	Spitzensuper '51 SH 906 W
Ultra	rad. gram. comb.

Dit laatstgenoemde apparaat werd nimmer bij Cebubera aangemeld en derhalve ook niet in ons orgaan gepubliceerd.

De N.V. Philips' Verkoop-Maatschappij voor Nederland heeft het door haar in de handel gebrachte radio-ontvangtoestel BX 400 BO met ingang van 15 Juli 1952 overjarig verklaard.

Voor de leden der N.V.R.D. wil dit zeggen, dat zij dit type toestel na 15 October 1952 tegen een door hen zelf vast te stellen verkoopprijs mogen verkopen.

Ons werd medegedeeld, dat het Ingenieursbureau Frowijn en Co te Apeldoorn momenteel geen radio-ontvangtoestellen meer in de handel brengt.

ADM.

KORT ZAKENNIEUWS

Opname-platen

Door het Geluidstechnisch Bureau „De Echo” te Winterswijk worden thans gramfoonplaten voor eigen opnamen in de handel gebracht, welke met gewone rechte naalden kunnen worden afgespeeld. Hiermede komt dus een einde aan de grote last van het gebruik van sleepnaalden. Nu onlangs ook de „Gevaert”-fabriek de fabricage van opnameplaten heeft stopgezet, zal menige handelaar dit bericht ten zeerste begroeten.

Erres start omvangrijke reclame-campagne

Van de afd. Radio van R. S. Stokvis & Zn wordt vernomen, dat

1 Aug. a.s. een reclame-campagne van formaat zal aanvangen, welke 5 maanden zal duren. Iedere week zullen de Erres producten op markante wijze in wijde kring onder de aandacht van het publiek worden gebracht.

Actueel raambiljet

Met het prompt na de afkondiging van de wet op de omzetbelasting in zee gestuurde raambiljet in telegramstijl heeft de publiciteitsafdeling van „Erres” weer een goede beurt gemaakt. Ons compliment voor dit uitstekende affiche.

De concept-verkoopbrief, die tegelijkertijd aan relaties afging, kon ons minder imponeren. Nog ontbreekt de juiste toon.

TV met vacantie

Tussen 2 en 18 Augustus a.s. zullen geen televisie-uitzendingen plaats vinden.

Voorrang!

Wat ons nog te wachten kan staan op televisiegebied, is op te maken uit een bericht in de „New Yorker”.

Hier staat in, dat in Charleston (West Virginia) een kalender werd uitgegeven, die op de eerste bladzijde ten dienste van het publiek een aantal telefoonnummers voor noodgevallen vermeldt.

Achtereenvolgens worden de telefoonnummers opgesomd van een doktersdienst, een televisie-reparatiebedrijf, Brandweer en Politie.

Het niet werken van een televisie-ontvangtoestel vindt men daar dus blijkbaar al belangrijker dan brand of iets waarvoor de politie gewaarschuwd moet worden.

VERKRIJGBAAR:

„Winkelsluitingswet 1951”

door Mr J. M. G. A. Dronkers.

Bijzondere aandacht is besteed aan de verschillpunten tussen de nieuwe wet en de thans bestaande wettelijke winkelsluitingsregelingen.

Uitgaaf Maart 1952. 63 blz. Prijs f 3,75.

„Winkelsluitingswet 1951, voorzien van marginale aantekeningen en alfabetisch register”

Uitgaaf Maart 1952. 14 blz. Prijs f 0,90.

Toezending volgt na ontvangst van het bedrag per postwissel of per postgiro No 502258, met duidelijke vermelding van de verlangde titel(s). Levering onder rembours kost 35 cent extra.

UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ „O. MISSET” N.V.
Afdeling Boekhandel - Doetinchem.

DE VELO WASCHMACHINE MAATSCHAPPIJ N.V.

krijgt wegens pensionering en anderszins enige vacatures als

FILIAALCHEF

in een aantal belangrijke plaatsen.

Slechts prima verkopers, tevens in staat naar eigen initiatief verkoop te bevorderen en op bewaarde en ervaren wijze leiding aan zelf te vormen buitendienst te geven, komen in aanmerking. Gehuwd en leeftijd tot 40 jaar. Middenst.dipl. en erkende vakdiploma's, liefst VEV-electrowinkelier en VEV-radiodetailhandelaar zijn vereist.

Alleen uitv. en met de hand geschreven soll, worden ingewacht bij de Directie te BARENDRECHT in couvert, links bovenaan verm. „Filiaalchef”.

Bestel geen bezoek dan ná oproep.

BESTELDE U REEDS DE EMKA-MAP voor het bewaren van „RADIOWERELD”?
Afdeling Boekhandel „O. MISSET”, Doetinchem

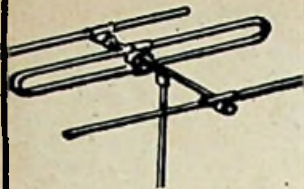

Met **WOLTERS** als grossier,
In zaken veel vertier
Met als belangrijk feit,
Een boekjaar met veel profijt.

Groothandel in
Philips' producten
Electr. huish. art.
Schrikdraadapparaten
Isolatoren
Batterijen en accu's
Siemens' schakelmat.
enz. enz.

G. F. WOLTERS' Technische Handelsmij. N.V., Groningen
Oosterstr. 25 - Tel. 22741, 22742, na kant.tijd 29169

DE BESTE
Televisie-Antenne

3 elements T.V. 75 Ohm
f 60.-
1 " F.M. 300 Ohm
f 28.-
T.V. kabel, 75 Ohm,
p. m f 0.60
" " 300 Ohm,
p. m f 0.36
Schoorsteenstellen f 14.-
Masten à 4 meter f 9.50
Hoge korting.
Vraagt brochure.
W. J. STOKVIS, Arnhem
Postbus 20 - Tel. 23041
Antenne-specialisten

KWALITEIT
IS UW PROFIJT

Dus:

„WITTE KAT“

Alle WITTE KAT Batterijen uit voorraad leverbaar

Dagelijks verse aanvoer

ELECTROTECHNISCHE EN RADIOGROOTHANDEL

W. OOSTERBERG - ZUTPHEN

BEUKERSTRAAT 53

TEL. 3317 (K 6750)

TE KOOP GEVRAAGD:
gebruikt, niet te oud type,

Radio-ontvanger

voor batterijvoeding.

Br. onder no 502238 R.W.,
aan het bur. van dit blad.

LOY koud plastic metaal

te verwerken met spuitpistool, kwast en als plamuur. Na droging gelijk aan corrosievrij metaal. Hecht op metalen, glas, plastic, hout, leder, enz.

Voor de Ned. Industrie: Firma A. KALSBECK
Flamingolaan 20 — Assen — Tel. 2187 (K 5920)

Voordig AANGEBODEN:

10 Philips Luidsprekerhoorns
9884 met beschermgaaas &
10 Watt luidspreker 9840,
practisch nieuw; tevens 4
Philips Luidsprekerhoorns
9816/17 met 10 Watt syst.
9840. Br. no 502239 R.W.,
aan het bur. van dit blad.

E. J. DIE IPOEL
GRONINGEN

REPARATIES IN DRIE DAGEN KLAAR

Ten einde vertraging in de afwikkeling te voorkomen dient alle correspondentie betreffende geplaatste of te plaatsen advertenties uitsluitend te worden ingezonden aan de UITGEVERS-MIJ „O. MISSET“ N.V., Deventerchem.

Safeloket

GENIET
ZONDER
ZORGEN

door waardepapieren en kostbaarheden voor een luttel bedrag op te bergen in een safeloket in de brand- en inbraakvrije kluis bij de

NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDBANK N.V.
90 Vestigingen in Nederland

*Kies Uw eigen
muziekprogramma*

Geheel automatisch:

1 1/2 uur muziek met 10 normale- of
5 uur muziek met 12 langspeelplaten

De mooiste weergave van
Uw gramfoonplaten

Eenvoudig en
bedrijfszeker
Geen platenlijtage

Speelt alle soorten
gramfoonplaten

Uw eigen huisorkest met de

JOBOTON IV

Prijs **F. 148.-**

op montageplaat voor
keuken
Met lokaal standaard
geheel speciaal F. 10-
serie.

N.V. i.o. Techn. Constr. & Handelsbureau „JOBOTON“
Leidsegracht 90 - AMSTERDAM-C. - Telefoon 30705

Te koop aangeboden :

Een 15 jaar bestaande

ZAAK

**in Radio- en Electriche
Verbruikstoestellen
en Verlichtingsartikelen**

gelegen aan een der hoofdstraten
van een der grootste plaatsen in het
Gooi. Lid der N. V. R. D.

Zeer ruim pand met moderne woning.
Woningruil gewenst, doch niet vereist.
Koopprijs nader overeen te komen.

Brief. onder No 502240 R.W., aan 't bur. v. d. bl.

VERMELDT

in Uw correspondentie met adverteer-
ders s.v.p. de „RADIOWERELD“

belangrijke prijsverlaging

ERRES

radio

televisie

BEGIN JULI ZONDEN WIJ U EEN MAPJE MET VOOR U BELANGRIJK DRUKWERK
BETREFFENDE ERRES RADIO EN TELEVISIE. MOCHT U DIT NOG NIET GELEZEN HEBBEN,
DAN RADEN WIJ U AAN. DIT ALSNOG TE DOEN

Nieuw model

Erres KY 524 f 198,—

R. S. STOKVIS EN ZONEN N.V.

Ook de ERRES wasmachines zijn belangrijk in prijs-verlaagd!

Het kwaliteitsmerk

ROBOT

Type R 50

Als steel- en handstofzuiger,
 vloerwrijver compleet f 225,-
 Extra voor voet . . . " 10,-
 Extra voor mixer . . . " 45,-
 Extra voor haardroger „ 15,-

**Geheel compleet
als Robot f. 295.-**

Het kwaliteitsmerk

OPBOUW SET

Type R 52

Als steel- en hand-
stofzuiger slechts f 135,-

Op te bouwen tot Robot, met
vloerwrijver, mixer, haardroger

**Dit is de enige stofzuiger voor-
zien van een krachtige motor
die pluizen en haren opneemt.
Door juiste gewichtsverdeling
niet vermoeiend!**